

Osavuosisikatsaus 31.8.2025

KH 20.10.2025

Väestö- ja työttömyyskehitys

Lempäälän väkiluku oli Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutiedon 31.08.2025 mukaan 25 025. Väestönkasvu vuoden 2024 viralliseen väkilukuun 24854 verrattuna on +171 asukasta (+0,7 %). Vuodenvaihteeseen verrattuna alkuvuoden kasvusta noin 60 % on kohdistunut 19–49-vuotiaiden ikäluokkaan. Peruskouluikäisten lasten määrä on laskenut vuodenvaihteesta noin 50:llä.

Lempäälän työttömyysaste 31.08. on 7,7 %. Vuonna 2024 vastaavana ajankohtana työttömyysaste oli 7,4 %. Lempäälän työttömyysaste on tällä hetkellä yksi Pirkanmaan TE-toimiston alueen alhaisimpia. Pirkanmaan TE-toimiston alueella työttömyysaste 31.8. on 11,3 % (edellisvuonna 10,6 %).

Toimintatuotot ja toimintakulut

Toimintakulujen kokonaistoteuma on 60,5 milj. € / 66,4 %. Toimintakatteen eli käyttötalouden nettomenojen toteuma on 48,2 milj. € / 63,8 %. Sekä toimintakulujen että toimintakatteen toteumat ovat kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen osalta vielä maltillisia, mutta toimielinten kokonaistalouden kerronnan yhteyteen on kirjattu oleelliset palvelusuunnitelmien poikkeamat, jotka saattavat edellyttää talousarvion muutoksia. Muutostalousarvio on tarkoitus valmistella käsiteltäväksi marraskuun kunnanvaltuustoon.

Henkilöstökulujen toteuma on runsaat 32,6 milj. € / 68,5 %, mutta etenkin 1.10. 2025 voimaan astuvien sopimuskorotusten lisäkuluvaikutuksen johdosta koko vuoden toteuma uhkaa ylittää talousarvion. Lisäksi työttömyysturvan etuusmenojen kuntaosuuksien kasvu vaatii lisämäärärahaa muutostalousarviossa.

Maa-alueiden myyntivoittojen noin 2,8 milj. € tuloarvio on ylittynyt tässä vaiheessa vuotta runsaat 0,4 milj. € ja ylityksen kohdennus käsitellään muutostalousarviossa sopeutusohjelmassa tosettujen linjausten mukaisesti.

Verotulot ja valtionosuudet

Lempäälän verotuloarvio vuodelle 2025 on noin 65,7 milj. €. Elokuun loppuun mennessä verotilityksiä on kertynyt vajaat 42,2 milj. € / 64,1 %. Tämän jälkeen verohallinto on kuitenkin kahteen otteeseen tarkentanut Lempäälän veroennustetta alaspäin. Viimeisimmän, ennen osavuositarkistuksen valmistumista saadun verotuloennusteen mukaan tuloarvio alittuisi jopa 1,5 milj. €:lla, mutta tieto tulee tarkentumaan vielä vuoden lopulla verovuoden 2024 valmistumisen tietojen jälkeen. Todennäköinen tuloarvion alennus esitetään marraskuussa muutostalousarvion ohessa.

Valtionosuuksien 19,2 milj. € tuloarvio vuodelle 2025 ylittyy viimeisimpien laskelmien perusteella runsaat 0,1 milj. € ja tuloarvion tarkistetaan marraskuussa muutostalousarvion ohessa.

Käyttötalouden tuloslaskelma 31.8.2025 tilanteen mukaisena on alla olevassa taulukossa. Toimielimittaiset palvelusuunnitelmien toteumat ilmenevät jäljempänä toimielinten talousarviota-voitteiden raportoinnin yhteydestä.

Tuloslaskelma

1000 euroa/ulkoiset	TP 2024	TA 2025	Toteuma 31.8.2025	To- teuma%	Määrära- haa jäl- jellä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 707	2 388	1 913	80,1 %	475
Maksutuotot	2 995	2 762	1 793	64,9 %	969
Tuet ja avustukset	1 583	694	617	89,0 %	76
Muut toimintatuotot	7 498	9 643	7 911	82,0 %	1 732
Tuotot yhteensä	14 783	15 487	12 235	79,0 %	3 252
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-47 584	-47 683	-32 640	68,5 %	-15 043
Palkat ja palkkiot	-38 711	-38 290	-26 304	68,7 %	-11 986
Henkilösivukulut	-8 873	-9 393	-6 336	67,5 %	-3 057
Palvelujen ostot	-23 913	-26 373	-17 487	66,3 %	-8 885
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 959	-6 160	-3 443	55,9 %	-2 716
Avustukset	-3 697	-4 295	-2 986	69,5 %	-1 309
Muut kulut	-6 427	-6 574	-3 919	59,6 %	-2 655
Kulut yhteensä	-87 581	-91 085	-60 476	66,4 %	-30 609
TOIMINTAKATE	-72 798	-75 597	-48 241	63,8 %	-27 357
Verotulot	63 266	65 744	42 160	64,1 %	23 584
Valtionosuudet	19 399	19 200	12 858	67,0 %	6 342
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 193	-1 351	-1 073	79,4 %	-278
Korkotuotot	686	610	208	34,1 %	402
Muut rahoitustuotot	819	579	266	45,9 %	313
Korkokulut	-2 631	-2 530	-1 537	60,7 %	-993
Muut rahoituskulut	-67	-10	-10	101,5 %	0
VUOSIKATE	8 674	7 996	5 705	71,3 %	2 291
Poistot ja arvonalentumiset	-10 485	-11 738	-6 201	52,8 %	-5 537
Arvonalentumiset	-16				
TILIKAUDEN TULOS	-1 827	-3 742	-496	13,3 %	-3 246
Poistoeron muutos	553	600	303	50,4 %	297
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	1 200	600	0	0,0 %	1 450
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ	-74	-2 542	-194	11,4 %	-1 499

Investointiosa

Talousarvion bruttoinvestointien toteuma on 31.8.2025 runsaat 16,1 milj. € eli 65,1 %. Myös hankeryhmittäin tarkasteltuna investointiosan talousarvio on toteutunut ennakoidusti.

Kooste investointien hankeryhmittäisestä toteumasta on oheisessa taulukossa, jonka jälkeen osavuositarkastukseen on liitetty myös investointien toteumavaiheen tekstikerronta.

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2025	Muutos	MTA 2025	TOT 31.8.	TOT %
Kiinteä omaisuus	-800	-1 450	-2 250	-2 041	90,7
Irtain omaisuus	-450	0	-450	-410	91,1
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-16 300	0	-16 300	-11 756	72,1
Liikenneväylät ja viheralueet	-5 350	0	-5 350	-1 551	29,0
Kunta yhteensä, netto	-22 900	-1 450	-24 350	-15 758	64,7

Investoinnit	TA 2025	Muutos	MTA 2025	TOT 31.8.	TOT %
Kiinteä omaisuus	-800	-1 450	-2 250	-2 041	90,7
Maan osto	-1 000	-1 450	-2 450	-2 430	99,2
Maan myynti	200		200	389	194,5
Irtain omaisuus	-450	0	-450	-410	91,1
Investointien bruttomenot	-450	0	-450	-410	91,1
Rahoitusosuudet yht.	0	0	0	0	0
Sääksjärven koulun irtaimisto	-450	0	-450	-410	91,1
Talonrakennus ja liikuntapaikat	-16 300	0	-16 300	-11 756	72,1
Investointien bruttomenot yht.	-16 300	0	-16 300	-11 756	72,1
Rahoitusosuudet yht.	0	0	0	0	0
Liikuntapaikkojen investoinnit	-100	0	-100	-63	63,4
Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus	-2 000	0	-2 000	-557	27,8
Kiinteistöjen peruskorjaukset	-800	0	-800	-631	78,8
Sääksjärven koulun peruskorjaus	-500	0	-500	-485	97,0
Sääksjärven koulukeskuksen laajennus	-2 500	0	-2 500	-2 477	99,1
Saikan päiväkoti ja koulu	-10 400	0	-10 400	-7 544	72,5
Liikenneväylät ja viheralueet	-5 350	0	-5 350	-1 551	29,0
Investointien bruttomenot yht.	-5 605	0	-5 605	-1 551	27,7
Rahoitusosuudet yht.	255		255	0	0
Yritysalueet	-1 140	1 060	-80	-2	3,0
Keskustan rakentaminen	-100	0	-100	-6	5,7
Kaava-alueet	-3 865	-1 060	-4 925	-1 389	28,2

Yleiset alueet	-350	0	-350	-145	41,5
Yhteishankkeet	-150	0	-150	-8	5,6
Kunta yhteensä netto	-22 900	-1 450	-24 350	-15 758	64,7

Lempäälän kunta yhteensä	TA 2025	Muutos	MTA 2025	TOT 31.8.	TOT %
Investointimenot	-23 355	-1 450	-24 805	-16 147	65,1
Investointitulot/ Rahoitusosuudet	255	0	255	0	0,0
Investointitulot/ Omaisuuden luovutustulot	200	0	200	389	194,5
Investoinnit netto	-22 900	-1 450	-24 350	-15 758	64,7

Toteutuneiden investointien perustelut

KIINTEÄ OMAISUUS

Kiinteän omaisuuden hankintaan on käytetty yhteensä n. 2 431 044 € (n. 45 ha) ja tonttialueita on myyty 1 053 879 € (n. 5,44 ha) sekä Vuoreksen maa-alue 2 622 400 € (n. 47,6 ha) 31.8.2025 mennessä.

IRTAIN OMAISUUS

Sääksjärven koulun irtaimistohankintoihin on käytetty elokuun loppuun mennessä noin 410 000 €.

LIIKUNTAPAikka- JA TALONRAKENNUSINVESTOINNIT

Liikuntapaikkojen investoinnit

Lempoisten isompi laiturin on uusittu. Työt valmistuivat huhtikuun lopussa, viimeistelytyötä tehtiin vielä toukokuun puolella.

Salonsaaren kunnostaminen retkeilykohteeksi hanketta on valmisteltu keväällä ja kesällä, rakentamistyöt käynnistyivät 1.9.2025. Kunnostustöitä tehdään vaiheittain, vuodelle 2025 on varattu 75 800 euroa investointimäärärahaa. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on myöntänyt hankkeelle avustusta 37 900 € "Suomi liikkeelle"-ohjelmasta, minkä tavoitteena on suomalaisten liikkumismahdollisuuksien ja lähiluonnossa virkistämisen parantaminen.

Talonrakennusinvestoinnit

Hakkarin liikuntahallin peruskorjauksen kokonaisurakoitsijan valinnasta on päätetty toukokuun yhdyskuntalautakunnassa. Urakkakilpailussa toiseksi tullut urakoitsija teki hankintapäätöksestä oikaisuvaatimuksen kunnalle ja valituksen markkinaoikeudelle, mikä viivästytti urakan

käynnistymistä. Yhdyskuntalautakunta ei nähnyt perusteita hankinnan oikaisulle ja päätti kesäkuun kokouksessa laittaa hankintapäätöksen täytäntöön valituksesta huolimatta. Rakenusurakka on käynnistynyt heinäkuussa purkutöillä. Viivästyminen ei vaarantanut hankkeen valmistumista, tavoitteena avata liikuntahalli käyttöön elokuussa 2026.

Saikantalons rakentaminen etenee suunnitellussa aikataulussa ja budjetissa.

Sääksjärven koulun laajennus -hankkeen rakennusosuus on vastaanotettu maaliskuun lopussa. Kohteen kalustaminen ja varustaminen on toteutettu huhtikuussa, tilat otettiin käyttöön toukuun alusta. Laajennushankkeeseen kuuluvat koko koulun pihatyöt tehtiin kesän 2025 aikana valmiiksi.

Sääksjärven koulun peruskorjaustyöt tehtiin loppuun koulun kesälomien aikana. Viimeiset energiansäästötakuuhankkeen työt toteutettiin myös kesän aikana loppuun. Koko Sääksjärven koulukeskuksen kehittämishanke on valmistunut elokuun lopussa 2025.

Kiinteistöjen peruskorjauksiin varatulla määrärahalla on toteutettu Kuokkalan koulun vanhan osan peruskorjauksen toinen vaihe; alakerran pintamuutokset talotekniikkatöineen. Kuokkalan koulun viimeinen vaihe toteutetaan kesällä 2026. Moisio koulun keittiöön on lisätty kylmiökapasiteettia kesällä, jotta se pystyy korvaamaan Sääksjärveltä poistuneen valmistuskeittiön kapasiteetin. Osa Moisio keittiön muutoksista on siirretty vuodelle 2026. Kesällä on valmisteltu Himinkodon keittiösaneerauksen toteuttamista investointina, esitys syyskuun lautakunnassa. Kuokkalan museoraitin kunnostustyöt ovat toistaiseksi B-korissa.

LIIKENNEVÄYLÄT JA VIHERALUEET

Yritysalueet

Pohjoisrinteen asemakaava-alueen yritystonttien rakentaminen ei käynnisty ennen vuotta 2026 ja kunnan toteutettavaksi suunniteltu kiertoliittymän rakentaminen siirtyy tuleville suunnitelmavuosille.

Pajalan hulevesirakenteet toteutetaan Pajalan yritysalueen hulevesien hallinnan parantamiseksi ja palvelemaan alueen yritystontteja. Työt on saatu toteutettua.

Keskustan kehittäminen

Nuijanaukiolle sijoitettavan muuntamon rakentamistarve ja ajankohta on selvityksessä. Alueen väliaikaisen käytön suunnittelu ja viranomaislupien haku on käynnissä.

Kaava-alueet

Linnajärventien itäosan kaava-alueen rakentaminen jatkuu Rutaperäntien ja sen sivukatujen saneeraamisella. Hanke on kaksivuotinen, työt ovat käynnistäneet vuonna 2024 ja saadaan

päätökseen vuoden 2025 aikana. Hankkeelle on saatu valtion avustusta kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen.

Saikan kaava-alueen rakentaminen on käynnissä. Alueen kadut ja puistot rakentuvat yhteensovit- taen muuta alueen rakentamista sekä asuntomessujen aikaiset toiminnot huomioiden. Hanke on kolmevuotinen, työt ovat käynnistyneet vuonna 2024 ja saadaan päätökseen vuoden 2026 ai- kana.

Kuljuntielle on suunniteltu uusi jalankulun ja pyöräilyn väylä Saikantien-Tampereentien välille. Hankkeelle ei myönnetty haettua valtion avustusta kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen (ns. Tra- ficomin käpy-avustus). Rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Asuntomessujen tapahtuma-aikainen pysäköinti tarvitsee laajan alueen käyttöönsä. Pysäköinti- alueen ja saapumisterminaalien rakentamisurakka on kilpailutuksessa. Saapumisterminaalien ja py- säköintialueen rakentaminen käynnistyy syksyllä 2025.

Humalamäen kaava-alueen rakennustyöt jatkuvat alueen katujen ja yleisten alueiden (puisto, leikkipaikka ja meluvalli) rakentamisella. Hanke on kaksivuotinen ja työt ovat käynnistäneet vuonna 2024 ja saadaan päätökseen syyskuussa 2025.

Punaportin kaava-alueen katujen ja hulevesijärjestelyjen suunnittelu on käynnissä. Kaava-alueen katujen rakentaminen kilpailutetaan loppuvuonna 2025 ja rakentaminen alkaa vuonna 2026.

Lemponkadun saneeraustyöt ovat käynnissä.

Sääksjärventien saneerauksen suunnittelu on käynnissä.

Yleiset alueet

Päällystystöiden urakkaohjelma on laadittu ja asfaltointeja toteutetaan kesän 2025 aikana priori- soiden pyörä- ja pääväylät sekä yritysalueet.

Katuvalaistuksen saneeraustyöt ovat käynnissä. Kohteiden pääpaino on Tampereentien varrella Hakkarin ja Sarapiston kohdalla. Lisäksi valaistuksen työt sisältävät vanhojen valaisimien uusi- mista energiatehokkaammiksi Led-valaisimiksi.

Yhteishankkeet

Turuntien varteen lähelle Ahtialantien risteystä toteutetaan bussipysäkkipari vuonna 2026. Koh- teen suunnittelu on käynnistetty yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Rahoituskulut ja velka

Kunnan investointiosan toteuttaminen alhaisella vuosikatteella ja maksuvalmiuden ylläpito ovat kasvattaneet vuoden 2025 talousarvion uuslainanottoa. Uutta pitkäaikaista lainaa on huhtikuun loppuun mennessä nostettu 22 milj. € ja lainojen lyhennykset vastaavana aikana ovat olleet vajaat 7,8 milj. €. Tilinpäätökseen verrattuna lyhytaikaisia kuntatodistustalainoja on taseessa elokuun lopussa 0,5 milj. € vähemmän kuin tilinpäätöshetkellä eli 32 milj. €. Kunnan asukaskohtainen velkamäärä 31.8.2025 on 5 173 €/as.

Lainapääoman kasvun vaikutusta korkokuluihin on kompensoinut viime vuodesta jatkunut markkinakorkojen alentuminen vajaasta 4 %:sta hieman yli 2 % tasoon. Markkinakorkojen lasku on alentanut hieman myös käyttötalouden kiinteistöleasing- ja irtaimen rahoitusleasingkustannuksia. Uusia korkosuojauksia tai johdannaissopimuksia ei ole tehty kuluvana vuonna. Koko lainasalkun suojausaste on noin 59 %. Markkinakorkojen laskulla on alentava vaikutus myös tehtyjen johdannaissopimusten tuottotasoon.

Sopeuttamisohjelma 2024–2026 ja kokonaistalouden tervehdyttäminen

Valtuuston huhtikuussa 2024 hyväksymän sopeutusohjelman päätöksen asteittain voimaan tulevista sopeutuksista on määrärahamuutoksina toimeenpantu vuosien 2024 ja 2025 talousarvioissa noin 75 %. Loppuosa on otettu huomioon vuoden 2026 talousarvioraamissa ja talousarviovalmistelussa.

Valtuustokauden vaihtumisen takia vuoden 2026 talousarvioraami ja taloussuunnitelmakauden suunnitteluohje käsiteltiin vasta elokuussa. Vaimean tulopohjakasvun näkymät ovat heijastuneet myös keväällä käynnistettyyn vuoden 2026 talousarvion raamivalmisteluun. Talouden tasapainotilan saavuttaminen toteutuu hyväksytyssä suunnitteluohjeessa aiempaa myöhemmin taloussuunnitelmakauden loppupuolella.

Kokonaisriskien arviointi

Kuntakonsernin kokonaisriskejä hallinnoidaan Granite-tietojärjestelmässä. Riskien hallinnointi tarkoittaa riskien tunnistamisen ja riskiarvioiden päivittämisen lisäksi riskien hallintakeinojen pohdintaa ja vastuuhenkilöiden nimeämistä.

Riskidatassa on yhteensä 261 tunnistettua riskiä, joista 95 % on viimeisimmän tilannepäivityksen jälkeen seuranta- ja hallintavaiheessa. Keskimääräinen riskiluku, joka saadaan arvioimalla sekä todennäköisyys että toteutumisen seurausvaikutukset asteikolla 1-5, on laskenut hieman vuodenvaihteen arviointihetkeen verrattuna ja on tällä hetkellä 8,5 (max.=25).

KONSERNIN YHTEISET PALVELUT

1000e	TP 2024	MTA 2025	Toteuma 31.8.2025	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	1 685	534	369	69,1 %
Toimintamenot (ulk)	-10 836	-8 500	-5 697	67,0 %
Toimintakate (netto)	-9 151	-7 966	-5 329	66,9 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	1 688	534	369	69,1 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-11 443	-8 792	-5 918	67,3 %
Toimintakate (netto)	-9 755	-8 258	-5 550	67,2 %
Laskennalliset kustannukset				
Poistot ja arvonalentumiset	-16	0	0	0,0 %

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa kunnanhallituksen alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 67,0 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 66,9 %. Toimielimen alaiseen palvelusuunnitelmaan ei kokonaisuutena liity merkittäviä poikkeamia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Sujuva organisaatiomuutos ei tapahdu ainoastaan hallintosäätökirjauksia muuttamalla. Se edellyttää huomattavasti monipuolisempaa asioiden tarkastelua ja valmistautumista, jotta perustointojen jatkuvuus muutostilanteessa voidaan turvata.

Konsernin yhteisissä palveluissa on jatkettu raportointikaudella toimintojen yhteensovittamista ja yhdenmukaistamista uuden toimielinorganisaation mukaiseksi. Palveluiden jatkuvuus on pystytty varmistamaan, vaikka organisaatorakenne ja esihenkilöroolitus on muuttunut.

Konsernin yhteisissä palveluissa kyseessä on toiminnallisesti järkevä kokonaisuus, jossa voidaan vaihteittain parantaa aiempien prosessien yhteentoimivuutta, luoda yhdessä sujuvampia, asiakaslähtöisempiä palveluita ja vähentää päällekkäistä työtä. Toimintatapojen ja -kulttuurin sekä järjestelmien muutosten läpiviemiseen tarvitaan kuitenkin aikaa, resurssointia, henkilöstön motiivointia ja sitouttamista.

Vuoden 2025 ostolaskudata julkaistiin valtuuston hyväksyttyä tilinpäätöksen vuodelta 2024. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman valmistelua jatketaan syksyllä 2025.

VIESTINTÄ, ASIAKASPALVELU JA KEHITTÄMINEN

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväalue koostuu viestinnästä ja kuntamarkkinoinnista, kunnan monikanavaisesta asiakaspalvelusta (Palvelukäytävä) sekä kehittämisestä, joka sisältää Asuntomessut ja niihin liittyvät kehittämistoiminnot, konsernin yhteisten palveluiden kehittämisprojektit ja elinkeinojen kehittämisen.

Viestintä vastaa kunnan viestinnän kokonaisuudesta ja toteuttaa laaja-alaista kuntatason viestintää. Jokainen yksikkö on kuitenkin lähtökohtaisesti itse vastuussa omasta viestinnästään. Viestintä auttaa ja tukee organisaatiota viestinnän toteutuksessa sekä vastaa viestinnän kanavista, ohjeistuksista, prosesseista, järjestelmistä ja niiden käyttöoikeuksista. Viestintä vastaa keskitetysti myös kunnan brändin- ja maineenhallinnasta, kriisiviestinnästä, mediasuhteista ja -tiedoista, kunnan markkinointimateriaaleista ja näkyvyystuotteista, markkinointiyhteistyöstä sekä isommista kampanjoista.

Palvelukäytävä vastaa kunnan monipuolisesta asiakaspalvelusta sekä Lempäälän kunnan että valtion yhteispalvelupisteen puitteissa. Palvelukäytävä toimii Lempäälä-talossa yhden oven periaatteella, palvellen sekä kuntalaisia että henkilöstöä. Palvelua saa kasvotusten, digitaalisesti ja puhelimitse.

Asuntomessut Lempäälässä 2026 -hankkeella vahvistetaan Lempäälän vetovoimaa ja tunnettuutta sekä kehitetään ilmastoviisasta, yhteisöllistä asumista. Asuntomessuhanke tarjoaa uusia mahdollisuuksia paikallisille yrityksille ja matkailulle.

Elinkeinojen kehittämisellä ja palveluilla luodaan edellytyksiä elinkeinoelämän kasvulle ja kehitymiselle Lempäälässä, oli sitten kysymys uusyrityäjyydestä, kunnassa jo olevista yrityksistä tai potentiaalisista Lempäälään sijoittuvista yrityksistä. Tavoitteena on yritysten, työpaikkojen ja verotulojen lisääntyminen kunnassa. Lempäälän kunnan strategia, Lempäälä - Kunta, joka sanoo kyllä, korostaa Lempäälän tunnetuksi tekemistä ja hyvän palvelun merkitystä koko kuntakonsernin menestystekijänä.

Viestintä, asiakaspalvelu ja kehittäminen -tehtäväaluetta johtaa konsernipalvelujohtaja.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Kunnan yritystonttivaranto (8/2024) on 24 ha ja sen laskennallinen myyntiarvo on 6,1 M€	Myydään tai vuokrataan 30 % vuoden alussa vapaana olevan tonttivarannon myyntiarvosta. Myyntineuvotte-luja käydään 50 % vuoden alussa vapaana olevasta tonttivarannon määrästä.	Vuokrattu 4 tonttia (Ajurintaival 3, Moision alue 1, yhteensä 1,98 ha / myyntihinta 420 000 €). Neuvotteluja on käyty alkuvuoden aikana kaikista (=100 %) vapaana olevista yritystonteista.	To-teu-tuu
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Koko kunnan matkailun yleissuunnitelma valmistuu ja käynnistetään toteuttamissuunnitelman laadinta.	Matkailun yleissuunnitelma on valmistunut.	Koko kunnan matkailun yleissuunnitelman valmistelun osalta on kartoitettu nykytilanne, osallistettu kuntalaisia, päättäjiä ja yrityksiä eri kyselyillä sekä toteutettu työpaja toukokuussa. Käynnistetty tarjouskilpailu lopullisen yleissuunnitelman tuottamisesta. Tarjouskilpailun kautta hyväksytty yleissuunnitelman fasilitointi. Yleissuunnitelman 1. luonnos valmistunut.	To-teu-tuu
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Palvelulupauksemme mukaisesti asiakaspalautteen vastataan kolmen vuorokauden (72 h) sisällä palautteen saapumisesta.	Palautekanavan vastausaika pysyy kolmen työpäivän sisällä palautteen saapumisesta.	Palautteita saapui ajalla 1.1.2025 – 31.8.2025 yhteensä 963 kpl ja vastausaika oli 1päivä 23 tunti. Vuonna 2024 palautteita tuli vastaavalla ajanjaksolla 1302 kpl ja vastausaika oli 1 päivää 21 tuntia.	To-teu-tuu
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Kunnan brändin kirkastaminen ja viestinnän suunnitelmallinen kehittäminen sekä	Nykyinen visuaalinen ilme päivitetty kautta linjan eri medioissa ja läpi organisaation.	Visuaalisen ilmeen päivittäminen ja kunnan brändin kirkastaminen siirretään strategian päivittämisen jälkeiseen ajankohtaan.	To-teu-tuu osittain

	rekrytointiviestinnän uudistaminen	Rekrytointiviestinnän uusi toimintamalli on otettu käyttöön	Rekrytointi viestinnässä on otettu käyttöön kampanjalähtöinen toimintatapa, jossa avoimista työpaikoista viestitään tehokkaasti useita eri viestintäkanavia hyödyntäen. Markkinointia on tehostettu lisäämällä digitaalisia mainoskanavia; bannerimainontaa alueellisten ja paikallisten lehtien verkkosivuilla ja sovelluksissa sekä maksullista mainontaa sosiaalisessa mediassa Metan kanavissa. Maksullisen somemarkkinoinnin osalta käytössä on kampanjan tulosten mittaaminen ja raportointi.
--	------------------------------------	---	--

HALLINTOPALVELUT

Kunnanhallituksen alaiset konsernin yhteiset palvelut tukevat kunnan koko henkilöstöä hallinto-, henkilöstö-, talous-, digi- ja viestintäasioissa. Osa palveluista kuten asiakaspalvelu ja viestintä on suunnattu myös kuntalaisille ja kunnan yhteistyökumppaneille.

Hallintopalvelut tukee kunnan luottamushenkilöorganisaatiota ja palvelualueita sekä varmistaa Lempäälän kunnan hallinnon toimintaedellytykset ja päätöksenteon sujuvuuden. Toimintaa ohjaavat laatu, lainmukaisuus ja palveluhenkisyys sekä sähköisten toimintatapojen jatkuva kehittäminen. Hallintopalveluihin kuuluvat mm. kunnan johto, luottamushenkilöasiat, päätöksenteko ja kunnan tietosuoja-asiat sekä tiedonhallinta.

Teema	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Kuntaorgani- saation tieto- turva- ja tieto- suojaosaami- nen lisääntyy vuodesta 2024 vuoteen 2025.	Henkilöstön tietoturva- ja tieto- suojakyselyn tulokset paranevat. Kyselyssä on 14 tietoturvatee- maa, jotka voivat olla vastaajalle tuttuja, kertausta vaativia tai osaamista ei ole. Tavoitteena on, että jokaisen teeman osalta vä- hintään 90 % vastauksista on tuttu tai kertausta vaativa.	Tietoturvakysely toteu- tettiin kesä-heinä- kuussa siten, että vas- tausaikaa oli 5.8.2025 saakka. Vastaajien määrä 159 (2024 181). 14 kysymyksestä 12 ylittää 90 %.	To- teu- tuu osit- tain

DIGIPALVELUT

Digipalvelut vastaa kunnan digitalisaatiosta ja tietohallinnosta. Digipalvelut varmistavat digiratkaisujen taloudellisen ja teknisen kannattavuuden.

<i>Teema</i>	<i>Talousarviotavoite</i>	<i>Mittari</i>	<i>Toteuma 31.8.</i>	<i>Tilannepäivitys</i>
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Digipalveluiden työn parempi organisointi, sekä palvelualueiden aktiivinen tukeminen.	Suoritetaan kunnan työntekijöille sähköinen kysely digipalveluiden toimivuudesta asteikolla 1–5, jossa kokonaistyytyväisyyden tavoitteena on 3.5.	Sähköinen kysely digipalveluiden toimivuudesta kunnan työntekijöille toteutetaan loppuvuodesta 2025.	To- teu- tuu

HENKILÖSTÖPALVELUT

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on luoda ja kehittää henkilöstöön liittyviä prosesseja ja toimintatapoja sekä toimia organisaation johdon ja esihenkilöiden tukena kaikissa palvelussuhteen elinkaareen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalveluissa toimitaan yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa varmistaen, että yhteistoiminnan edellytykset toteutuvat. Kehittämisessä keskitytään johtamisen, esihenkilötyön, työkykyasioiden ja työhyvinvoinnin osa-alueisiin. Tehtäväalueella pyritään löytämään keinoja osaavan työvoiman saatavuuteen sekä hyvän työntekijäkokeimuksen ja työnantajakuvaru varmistamiseen.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Huolehdimme henkilöstömme työhyvinvoinnista, työssä jaksamisesta ja työkyvystä.	Työntekijöiden työssäolopäivät lisääntyvät vuodesta 2024. Joka toinen vuosi tehtävän laajan työhyvinvointikyselyn tulokset ovat vähintään edellisen tutkimuksen tasolla. Fiilismittari keskiarvo 3,5. Kuntatason osaamisen nykytilakartoitus on tehty ja osaamisen kehittämisen prosessi on luotu projektimallin pohjalta. Paras Työpaikka -kärkihanke: Henkilöstön kanssa yhdessä uudistetut hyvinvointia tukevat henkilöstöetuudet ovat käytössä. Johtamiskyvykkyyttä ja johtamislupausta seuraava mittari on luotu, otettu käyttöön ja asetettu.	Sairauspoissaolojen kalenteripäivien määrä on laskenut 2,05 % viime vuoden vastaavaan ajankohtana verrattuna. Työhyvinvointikysely toteutetaan syys-lokakuussa 2025. Toukokuun Fiilis-kyselyn keskiarvo oli 3,8. Osaamisen kehittämisen prosessi etenee suunnitelman mukaan. Henkilöstöetuudet on käytössä. Johtamislupauksen toteuttamista mitataan Fiilis-kyselyllä.	Toteutuu osittain

TALOUSPALVELUT

Talouspalvelut-tehtäväalue tukee kunnan eri yksiköiden taloustehtävistä suoriutumista, ennakointia ja omatoimisen talousosaamisen kehittymistä sekä vastaa talouden vuosikellotehtävien aikataulutuksesta ja valmistelusta. Kirjanpito- ja reskontrapalveluista vastaa in house -yhtiö Sarastia Oy.

Teema	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- ne- päivi- tys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Eri yksiköille tuotettu talous- osaamisen tuki vastaa tunnis- tettuihin tarpei- siin ja kohden- tuu oikea-aikai- sesti eri käyttä- järyhmät huo- mioiden.	Valmistelemme talous- palveluiden vuosisuunni- telman, joka määrittää teemoittain ja yksiköit- tään järjestettävän ta- louspalvelujen sisällön. Suunnitelma valmistel- laan ja aikataulutetaan yhteistyössä palvelualu- eiden kanssa. Keräämme eri käyttäjä- ryhmiltä säännöllisesti palautetta talouspalve- lun sisällöstä. Palautteen tavoitearvo on asteikolla 1–4 arvosana 3. Palaut- teena kerätään myös va- paaehtoista sanallista pa- lautetta.	Kesälomien ja valtuustokauden vaihdoksen molemmiin puolin si- joittuneet talouden vuosikello- tehtävät (osavuositarkastukset, raami 2026 ja lautakuntien ta- lousarviovalmistelut) on pys- tytty valmistelemaan ja ohjeis- tamaan aikataulussa. Lisäksi uu- sille luottamushenkilöille on tuotettu päättäjien talousosaa- miseen liittyvää koulutusmateri- aalia. Kuluvalta vuodelta asiakaspal- velukyselyä ei ole vielä toteu- tettu.	To- teu- tuu osit- tain

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	MTA 2025	Toteuma 31.8.2025	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	4 142	3 021	2 167	71,7 %
Toimintamenot (ulk)	-51 039	-49 409	-34 455	69,7 %
Toimintakate (netto)	-46 896	-46 388	-32 288	69,6 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	8 623	7 346	4 857	66,1 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-70 450	-68 402	-46 998	68,7 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-61 827	-61 056	-42 140	69,0 %
Laskennalliset kustannukset				
Poistot ja arvonalentumiset	-14	-10	-8	84,5 %

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa kasvatus- ja opetuslautakunnan palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 69,7 % ja toimintakateen toteumaprosentti 69,6 %. Toteumat ovat muiden toimielinten elokuun toteumiin verrattuna korkeampia ja palvelusuunnitelman määrärahamuutosten valmistelu on jo käynnissä yhteistyössä talouspalveluiden kanssa. Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen merkittävimmät talouden poikkeamat liittyvät ennakkoimattomiin lainsäädännöllisiin velvoitteisiin, muutoksiin tai uudistuksiin, joiden määräraha-vaikutukset eivät olleet tiedossa tai arvioitavissa vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

1. Perusopetuksen kotikuntakorvaukset, lakisääteinen. Kun lapsi tai nuori saa perusopetusta muussa kunnassa kuin omassa kotikunnassaan. Korvaus perustuu valtioneuvoston määrittelemiin oppilaskohtaisiin yksikköhintoihin. Kunta maksaa toiselle kunnalle korvauksen siltä ajalta, kun oppilas saa opetusta kyseisessä kunnassa.
2. Oppimisen tuen lakiuudistus 1.8.2025 lähtien, lakisääteinen. Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen 0,122 opetustuntia viikossa koulun oppilasta kohden, sisältäen yleisen tukiovetuksen, opetuskielen tukiovetuksen sekä erityisopettajan antaman opetuksen muun opetuksen yhteydessä. Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt koulujen alustavat oppimisen tuen suunnitelmat 5/2025, mutta niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti.
3. Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) on tullut voimaan 1.1.2025. Se vaikuttaa vaativan erityisen tuen (VET)oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen ja maksuihin. Lakiin sisältyy kolmen vuoden siirtymäaika päättyen 31.12.2027. Koulutuksen järjestäjällä ja palveluntuottajalla on

yhdenvertaisuuslain perusteella erityinen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta oppilaitoksessa. Muutostilanne on edellyttänyt tiivistä yhteistyötä Pirhan ja perheiden kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Granite-järjestelmä tukee hyvin kasvatuksen ja opetuksen palvelualueen yksikkö- ja palvelu- aluetasolla riskienhallinnan havaintoja. Vuoden 2025 aikana on korostunut psykososiaalinen kuormitus sekä työntekijöillä että esihenkilöillä. Työntekijä on tarjonnut matalan kynnyksen tuki- palveluja yhteistyössä henkilöstöpalveluiden ja työterveyshuollon kanssa. Monesti asiat eivät liity suoraan työhön, mutta vaikuttavat työhön. Huolta on herättänyt paikoin esi- ja alkuopetuksen oppilaiden haastava käyttäytyminen, mikä edellyttää avun saamiseksi varhaista tukea lapselle, perheelle ja heidän kanssaan työskenteleville aikuisille. Oppilaan fyysinen rajoittaminen - ilmoituksia opetuksen järjestäjälle on laadittu ajalla 1–8/2025 23 kappaletta. Pirhan kanssa tehtävä yhteistyö korostuu lasten ja nuorten palveluissa, mutta haasteena on riittävän nopea avunsaanti.

Systemaattinen poissaolojen seuranta ja ennakoivat sekä töihin paluuta tukevat toimenpiteet ovat keskiössä kaikilla tehtäväalueilla. Poissaolojen tilannekuva 1–8/2025: Hallinto ja alueelliset palvelut / aamu- ja iltapäivätoiminta: merkittävimmät huomiot liittyvät kokonaispoissaolojen laskusuuntaan (-22 %), perhevapaiden määrän alenemiseen sekä lääkärin kirjoittamien sairauslomien huomattavaan kasvuun; Opetuspalvelut: sairauspoissaolot ovat kokonaisuudessaan 4 % (120 pv) suuremmat edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauspoissaolot esihenkilön luvalla ovat suuremmat kuin edellisenä vuonna (182 pv). Merkittävimmät huomiot liittyvät kokonaispoissaolojen laskusuuntaan, perhevapaiden määrän vähenemiseen sekä kuntoutustuen ja esimiehen luvalla myönnettyihin sairauspoissaoloihin. Muiden poissaolojen merkittävin muutos on palkallisten aktiivivapaiden ja ylityövapaiden vähentyminen 90 % (633 pv); Varhaiskasvatustalvet: arjen huomioina sairauspoissaolojen kokonaismäärän väheneminen (-13,2 %) sekä perhevapaiden määrän merkittävä kasvu. Sairauspoissaolojen osalta esihenkilön luvalla myönnettyt lisääntyneet, mutta lääkärin ja terveydenhoitajan todistuksella taas vähentyneet. Edelleen kuitenkin havaintona se, että työterveydestä kirjoitetaan herkästi pitkiä sairauslomia ilman poissaoloajalle suunniteltua seurantaa, joka auttaisi työntekijää kuntoutumaan työkuuntoon ja Ruokapalvelut: Ruokapalveluissa poissaolopäivät ovat merkittävästi nousseet edelliseen vuoteen verraten (9,9 %), osatyökyvyttömyyteen liittyvät poissaolot ovat kasvaneet ja niiden osuus on noin 12 % henkilöstöstä. Osa-aikatyö haastaa arjen toimintojen suunnittelua. Pitkittyneet sairauslomat ovat merkittävä osa kokonaispoissaaloista, yli 50 %. Pitkittyneet sairauslomat liittyvät työn kuormitukseen tuki- ja liikuntaelinien osalta. Näiden lisäksi on kasvanut merkittävästi eriaistiset ahdistuneisuushäiriöt poissaoloperusteiksi. Työkykyneuvottelut ovat merkittävästi lisääntyneet osana varhaisen tuen puuttumisista.

HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT, KASVATUS JA OPETUS

Hallinto ja alueelliset palvelut, kasvatus ja opetus vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lempäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Lempäälän lukio tarjoaa lukiokoulutusta Virta-kampuksella, jossa toimii myös Tampereen seudun ammatillisen koulutuksen (TREDU) toimipiste. Lisäksi Lempäälän kunta on jäsenkunta Valkeakosken seudun ammattiopistossa.

Lempäälän kunta järjestää perusopetuslain (21.8.1998/628) mukaista koululaisten aamu- ja ilta-päivätoimintaa. Toimintaan osallistuminen on vapaaehtoista ja maksullista.

Pirkan opisto on eräs maamme suurimmista kansalaisopistoista. Nokian, Pirkkalan, Lempäälän ja Vesilahden kuntien muodostama oppilaitos järjestää yleissivistävää ja harrastuksia tukevaa koulutusta sekä taiteen perusopetuksen opetuspalveluja neljään opiston jäsenkuntaan.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Lempäälän lukio edistää valmiuksia tulevaisuuden työelämää ja edistää kunnan elinvoimaa painotuskurssien myötä. Laaditaan osallistavan (henkilöstö ja opiskelijat) valmistelun myötä esiselvitys painotustarjonnasta	Lempäälän lukion kurssitarjonnan painotustarjontaa koskeva esiselvitys on valmis 11/2025	Selvitys on henkilöstön ja opiskelijoiden vahvaan osallisuuteen perustuvassa valmistelussa. Raportointi kasvatus- ja opetuslautakunnassa 10/2025.	Toteutuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rekrytoidaan vapaaehtoisia ikäihmisiä kohtaamispaikatoimintaan. Pilotin tavoitteena on vahvistaa yhteisöllisyyttä ja vertaisjakamista sekä torjua yksinäisyyttä tuomalla eri sukupolvet yhteen. Tavoite linkittyy keskeisesti perhekeskusverkoston toimintaan ja tavoitteisiin.	Vähintään viisi vapaaehtoista osallistuu toimintaan kohtaamispaikoilla keväällä 2025.	Rekrytointikampanjasta huolimatta ei saatu rekrytointia mummuja tai vaareja kohtaamispaikoille. Sen sijaan kehitetään yhteistyömahdollisuuksia paikallisten yhdistysten kanssa, josta esimerkkinä MLL:N iltatuvat kohtaamispaikoilla syksyllä 2025.	Ei toteudu

OPETUSPALVELUT

Esi- ja perusopetus muodostavat lapsen kasvun ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen oppimis-, kasvu- ja kehitysedellytyksiä yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa. Esiopetuksen avulla vahvistetaan lapsen sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla.

Perusopetuksessa tietojen ja taitojen oppiminen lisääntyy, mutta edelleen on tärkeää vahvistaa esiopetuksessa aloitettua arkielämän valmiuksien oppimista. Toiminnassa tähdätään myös siihen, että oppilaat saavat edellytystensä mukaiset valmiudet jatko-opinnoissa pärjäämiselle.

Esi- ja perusopetuksen tehtävänä on edistää lasten ja nuorten oppimista, kasvamista ja kehittymistä itseään, kanssaihmissiään ja ympäristöään arvostaviksi yhteiskunnan jäseniksi. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja joustavana perusopetuksena. Oppimisen ja koulunkäynnin tukena annetaan tehostettua ja erityistä tukea lähtökohtaisesti muun opetuksen yhteydessä.

Lempäälän kunnan esi- ja perusopetuksen kouluverkossa on yksitoista koulua. Alakouluista (esi-6. lk.) kuusi on kyläkouluja ja neljä isoja alakouluja, Yläkouluja (7.–9. lk.) on kolme. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa lukuvuonna 2025 (8/2024) on 3628 oppilasta.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Henkilöstö	Erityisopetuksen lainsäädännön 1.8.2025 muutokseen valmistautuminen kuntatasolla ja henkilöstön osaamisen varmistaminen mm. Osakkeen tarjoamien koulutusten myötä	Esi- ja perusopetuksen henkilöstön koulutautumisaste 100 % uuteen erityisopetuksen lainsäädäntöön.	Koulujen koko henkilöstö on kouluttautunut monikanavaisesti uuteen oppimisen tuen lainsäädäntöön kevään 2025 aikana. Lainsäädännön toimeenpanoa tukevat koulutukset jatkuvat lukuvuoden 2025–2026 aikana.	Toteutuu
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Erityisopetuksen lainsäädäntöuudistuksen mukaan opetuksen järjestäjän tulee varata viikoittain 0,122 opetustuntia / oppilas ennakoihin tukitoimiin	Lempäälän kunnan perusopetuksen koulujen ennakoihin tukitoimiin osoitettu viikoittainen resurssi on vähintään lainsäädännön edellyttämä 0,122 opetustuntia/oppilas.	Opetuksen järjestäjän tulee varata ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamiseen 0,122 opetustuntia viikossa koulunoppilasta kohden (yleinen tukiopeetus, opetuskielen tukiopeetus sekä erityisopettajan antama opetus muun	Toteutuu

			opetuksen yhteydessä). Lempäälän kunnan oppimisen tuen uudistuksen osalta kasvatus- ja opetuslautakunta on vahvistanut ryhmäkohtaisen tuen resurssin oppilasta kohden 5/2025 ollen 0,204 opetuntia / oppilas. Resurssin käyttöä seurataan ja arvioidaan.	
Ympäristö ja kestävä kehitys	Talousarviotavoite: Uusien oppilaaksiottoalueiden käyttöönotto 1.8.2025 lähtien varmistamaan opetuksen järjestämistä tasa-arvoisesti, tarkoituksenmukaisesti ja resurssitehokkaasti ottaen huomioon oppilasmäärän muutokset. Oppilaspaikan osoittamisessa pyritään huomioimaan perheen toiveet silloin, kun toiveena on koulukuljetusreitillä sijaitseva muu kuin luonnollinen lähikoulu.	Uudet oppilaaksiottoalueet palvelevat kouluverkoston kokonaisuutta ja opetukseen soveltuvien tilojen taroituksenmukaista käyttöä. Turvataan alakoulujen tasainen oppilasmäärän jakautuminen, ottaen huomioon kehittämiskohteiden alla olevien koulujen tilanne.	Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt uudet esi- ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet 1.8.2025 lähtien. Perheet ovat olleet tyytyväisiä oppilaspaikan osoittamisprosessiin (ketterä sähköinen toteutus ja perheiden tilanteet huomioon ottavat päätökset n.1,5 kk aikaisemmin). Uudet oppilaaksiottoalueet: 1. 8.2025 alkaen alakouluille muodostuu kolme oppilaaksiottoaluetta: 1. Lempäälä, eteläinen: Lempainen, Kelho, Mattila ja Lastunen, 2. Lempäälä, keskinen: Moisio Saikka, Kuokkala, Nurmi ja Säijä (Saikan koulu 1.8.2026 lähtien) ja Lempäälä, pohjoinen: Kulju ja Sääksjärvi. Yläkoulut muodostavat yhden oppilaaksiottoalueen: Hakari, Kanava ja Sääksjärvi Muutoksen vaikutukset: Muutos koskee esiopetuksen oppilaita ja yläkouluun siirtyviä 7. luokan oppilaita. Lähtökohta on se, että oppilaat jakautuisivat tasaisesti eri	Toteutuu

			kouluihin. Edelleen oppilaalle osoitetaan lähikouluksi nykyisillä oppilaaksiottoalueilla oleva koulu, mutta perhe voi pyytää kuntaa osoittamaan koulupaikan toisesta koulusta seuraavista syistä: sisarusuhde, asiantuntijalausunto esim. terveydellisistä syistä, Lapsiystävällisen kunnan hengessä lasten, nuorten ja perheiden sujuvaa arkea ja hyvinvointia edistävä peruste, kuten perheen luontainen asiointisuunta työ ja päivähoitopaikat huomioon ottaen ja oppilaskohtainen tuen tarve vaikuttaa koulupaikan osoittamiseen. Käytännössä oppilaita voidaan osoittaa perheen omasta toiveesta isoilta kouluilta kyläkouluille tai kyläkouluilta isoille kouluille. Kunnan osoittaessa koulun oppilas tulee koulumatkaetuuden piiriin.	
--	--	--	--	--

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Lempäälän kuntastrategia toteutuu varhaiskasvatuspalvelujen palvelulupauksen kautta "Autamme jokaista lasta kipeämään omalle vuorelleen, niin korkealle kuin mahdollista, yhteistyössä häntä ympäröivien turvallisten aikuisten kanssa" konkretisoi varhaiskasvatuksen visiota.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät monipuolisia palveluita varhaiskasvatusikäisille lapsille. Varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvottuna siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, lähipalvelun periaatteella, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Lempäälässä on 15 kunnallista päiväkotia ja 4 yksityisen palvelutuottajan palvelusetelipäiväkotia. Kunnallisia, kotona toimivia perhepäivähoitajia on 6 ja yksityisiä kotona toimivia perhepäivähoitajia 7 kappaletta. Yksityisiä ryhmäperhepäivähoitokoteja on 2 kappaletta.

Teema	Talousarviota- voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Palvelui- den ja toimin- nan ke- hittämi- nen	Laadukas ko- kopäiväpeda- goginen arki, jossa tavoit- teet asetetaan aikuisten toi- minnalle, las- ten tarpeisiin pohjautuen.	Asiakastyyty- väisyyskyselyn tavoitekes- kiarvo kaikilla osa-alueilla 4, arviointias- teikolla 1–5.	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettiin suunnitellusti. Arviointiasteikkona kyse- lyssä käytettiin asteikkoa 1–5. Tavoitekes- kiarvoksi kaikille osa-alueille kunnallisen varhaiskasvatuksen osalta on 4. Tavoite- keskiarvo saavutettiin kaikissa osa-alu- eissa. Lapsen hoidon aloitukseen liittyvät huol- tajien kanssa käytävät aloituskeskustelut toteutuivat 94%:sesti Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laa- dintaan liittyvät huoltajien kanssa käytä- vät varhaiskasvatussuunnitelmakeskuste- lut toteutuivat 98%:sesti (talousarvioon asetettu tavoite 90%) Huoltajat ovat pääsääntöisesti erittäin tyy- tyväisiä saamaansa varhaiskasvatuspalve- luun	Toteu- tuu

			Henkilöstö saa paljon kiitosta avovastauksissa siitä, kuinka he ovat todella taitavia työssään, lapset pitävät heistä ja myös vanhemmat kohdataan empaattisesti ja asiantuntevasti. Henkilöstön työssä näkyy se, että perheiden hyvinvointi on heille tärkeää ja se tuodaan esiin.	
Henkilöstö	Lakisääteinen, kelpoisuusehdot täyttävä, työssään viihtyvä henkilöstö Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksessa.	Onnistuneet rekrytointiprosessit, joissa korostetaan positiivista työnantajakuva. Avoinna olevista paikoista saadaan täytettyä kelpoisilla hakijoilla 100 %.	Toimintavuodelle 2025–2026 vakituisiin toimiin ei ole ollut rekrytointitarvetta. Määräaikaisiin sijaisuuksiin saatu rekrytointia 80 prosenttisesti koulutuksellisesti päteviä työntekijöitä.	Toteutuu osittain

RUOKAPALVELUT

Ruokapalvelut toimii kunnassa 1.1.2023 lukien tulostavasti tehtävänä tuottaen ruokapalvelut kunnan päiväkoteihin ja kouluihin. Ruokapalvelut vastaa ruokapalvelun toiminnan suunnittelusta, aterioiden valmistuksesta, kuljetuksesta sekä tarjoilusta asiakaspaikoissa. Ruokapalvelut tuottaa aterioita 27 asiakaspaikkaan noin 5 000 asiakkaalle. Toiminta on ammattitaitoista, taloudellista ja asiakaslähtöistä. Ruokapalvelut kehittää aktiivisesti toimintaa kuntastrategiasta nousevien tarpeiden mukaisesti ja panostaa erityisesti asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen. Ruokakasvatus on kiinteänä osana arkea, jolla edistetään kuntalaisten hyvinvointia yhdessä muiden kunnan toimijoiden kanssa.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Ruokapalvelujen palveluverkon toiminnan tarkastelua ja vakiinnuttamista tuotannollisesti ja taloudellisesti. Lisäksi edistetään poikkihallinnollisuuden (yhdessä ruokapalvelu ja aamu- ja iltapäivätoiminta) myötä monipuolisempaa resurssien käyttöä 1.8.2025 alkaen.	Henkilöstömäärärahojen käytön kehitys (sijaiset)	Henkilöstömäärärahat ovat edelleen elokuun tilanteen mukaan alitumassa, mutta henkilöstövuokraukseen käytettävät rahat tulevat todennäköisesti ylittymään loppu vuonna lisääntyneiden sairauspoissaolojen vuoksi. Palveluverkon toiminnallinen muutos on onnistunut hyvin ja on osoittanut maltillisen kehityksen aineiden ja tarvikkeiden ostossa. Aamu- ja iltapäivähoidon sekä ruokapalvelun poikkihallinnollista yhteistyötä ei tässä vaiheessa tarkastella enää vaan keskitytään lautakunnan linjaamiin asioihin aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta.	Toteutuu osittain
Henkilöstö	Sijaispoolin toiminnan vakiinnuttaminen. Sijaispoolilla vähennetään entisestään vuokratyövoiman käyttöä, jolloin sijaismäärärahojen käyttö on maltillista.	Henkilöstömäärärahojen käytön alenema - 25 %	Sijaispooli on vakiintunut toiminnallaan osaksi ruokapalvelun arkea, mutta merkittävää määrärahojen alenemaa ei tule henkilöstövuokrauksen määrärahojen suhteen lisääntyneiden poissaolojen vuoksi ruokapalvelussa.	Ei toteudu

HYVINVOINTI- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	MTA 2025	Toteuma 31.8.2025	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	414	1 378	1 026	74,4 %
Toimintamenot (ulk)	-3 161	-10 504	-6 930	66,0 %
Toimintakate (netto)	-2 747	-9 126	-5 904	64,7 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	414	1 378	1 026	74,5 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-5 995	-14 022	-9 264	66,1 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-5 581	-12 644	-8 237	65,1 %
Laskennalliset kustannukset				
Poistot ja arvonalentumiset	-145	-19	-15	76,2 %

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 66,0 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 64,7 %. Hyvinvointi- ja elinvoimapaalveluiden taloudessa ei tapahtunut merkittäviä talouden poikkeamia, lukuun ottamatta työllisyyden hoitoon liittyvien kuntarahoitusosuuksien ennakoitua suurempi maksuvelvoite. Palvelusuunnitelman määrärahamuutosten valmistelu työllisyys- ja kotoutumispalveluiden osalta on käynnissä yhteistyössä taloushallinnon kanssa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Työttömyyden lisääntyminen lisää merkittävästi taloudellista riskiä lakisääteisten kuntaosuusmaksujen kasvaessa. Kuuluminen Tampereen seudun työllisyysalueeseen tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia, verkostoja ja resurssien jakamista, mutta samalla on edistettävä Lempäälän paikallisten tarpeiden huomioimista seudullisessa päätöksenteossa. Työttömyyden voimakas kasvu toimii kunnalle signaalina kohdentaa toimenpiteitä ennakoivasti, vahvistaa alueellista yhteistyötä ja kehittää uusia työllisyyttä edistäviä toimintamalleja.

Lasten ja nuorten kohtaamiseen liittyvät riskihavainnot ovat vähentyneet edelleen. Moniammatillisen yhteistyön tehostaminen, keskusta-alueen nuorisotyön kehittäminen sekä valvottavuuden ja vartioinnin lisääminen ovat vaikuttaneet myönteisesti henkilöstön ja asiakkaiden turvallisuuteen koko Lempäälä-talossa.

HYVINVOINTI, ELINVOIMA JA KEHITTÄMINEN

Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden hallinto (hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen) vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta ja päätettäväksi tuotavien asioiden valmistelusta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tehtävänä on tukea kuntastrategian toteuttamista ja elinvoiman kehittämistä edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista. Lisäksi hallinnon alle on asemoitu koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotyö, yhteisöavustukset sekä kehittämishankkeet ja -ohjelmat. Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue tuottaa palveluja seitsemällä tehtäväalueella. Yhteisölliset asukashyvinvointia ja osallisuutta edistävät palvelut ovat: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Elinvoimaa laajasti tukevat palvelut ovat: hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen, työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut sekä maaseutupalvelut.

Teema	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan-nepäi-vitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Yhteistoiminnan vahvistaminen hyvinvoinnin edistämisen työn koordinaatiossa palvelualueiden, sidosryhmien ja kuntalaisten kesken	Päivitetään hyte-työryhmän ja hyte-verkoston kokouskäytänteet Järjestetään hyte-työryhmän ja luottamushenkilöiden yhteiskehittämisiä	Hyte-työryhmän ja verkostojen kokouskäytänteet päivitetään hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden uudistamisen yhteydessä. Rakenne määritellään osana Lempäälän hyvinvointiohjelmaa 2025–2029, joka viedään päätöksentekoon kuntastrategian päivityksen yhteydessä. Luottamushenkilöiden perehdytys hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen sisältöihin on käynnistetty hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan ilta-koulussa 14.8.2025. Päivitettyä tietoa hyvinvoinnin edistämisen sisällöistä viedään hyvinvointi- ja elinvoimalautakuntaan säännöllisesti syksyn 2025 aikana.	Toteutuu

		Luodaan päätöksenteon rakenteet hyvinvointia ja terveyttä edistävien suunnitelmien ja ohjelmien käsittelylle Lempäälän kunnassa Ehkäisevän päihdetyön Pakka-toimintamalli on käytössä kunnassa	Hyvinvointia ja terveyttä edistävien suunnitelmien ja ohjelmien käsittelyn rakenteet luodaan hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteen uudistamisen yhteydessä ja ne määritellään osana hyvinvointiohjelmaa 2025–2029. Ehkäisevän päihdetyön Pakka-toimintamallin toteutus on käynnistynyt yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.	
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vakiinnuttaminen osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä ja järjestöyhteistyön rakenteita	Lempäälän kunnan osallisuusohjelman valmistuminen Toteutetaan asukasosallisuusilta kuntalaisille 2 krt/vuosi Järjestetään vapaaehtoistyön tapahtuma	Osallisuusohjelma tulee osaksi Lempäälän hyvinvointiohjelmaa 2025–2029. Hyvinvointiohjelma viedään päätöksentekoon samanaikaisesti kuntastrategian päivityksen kanssa. Maaliskuussa järjestettiin monikulttuurinen asukastapahtuma teemoilla hyvinvointi, osallisuus ja demokratia (tapahtuman pääjärjestäjänä kotoutumisen tuki). Huhtikuussa järjestettiin hyvinvointi-foorumi, jossa järjestöt ja asukkaat pääsivät vaikuttamaan tulevan hyvinvointisuunnitelman sisältöihin. Suunnitteilla syksyksi asukasilta Sääksjärvellä yhteistyössä yhdyskunnan palvelualueen kanssa.	Toteutuu

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalaissa kunnalle asetettuja sisällöntuotannollisia velvoitteita ja mahdollistaa eri väestöryhmien liikkumisen ja liikunnan harrastamisen elämänkulun eri vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kunnan liikuntaan liittyvästä sisällöntuotannosta esimerkiksi järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä liikunta- ja hyvinvointineuvontaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi liikuntapalveluissa tuetaan kansalaistoimintaa, seuratoimintaa ja kuntalaisten omatoimista liikunta-aktiivisuutta. Seurojen, yritysten ja yksityisten toimijoiden käyttöön myönnetään salivuoroja kunnan hallinnoimien tilojen käyttöön. Liikuntapalveluiden tehtävä tapahtuu eri toimialojen yhteistyönä ja kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Liikuntapalveluiden palvelusuunnitelman ja vuosikellon toteuttaminen	Palvelusuunnitelma ja vuosikello on valmis ja kuvattu jaettavana dokumenttina Toimintaa toteutetaan suunnitelman ja vuosikellon mukaisesti Toteutettujen toimintojen määrä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin	Liikuntapalveluiden vuosikello on laadittu (ei julkaistu) ja palvelusuunnitelman työstämistä jatketaan syksyn 2025 aikana.	Toteutuu
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan palvelupolun sekä tulosten seurannan ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen	Liikuntaneuvonnan palvelupolku sekä toiminnan vaikuttavuuden arviointimenetelmä luotu ja kuvattu	Liikuntaneuvonnan palvelupolun sekä toiminnan vaikuttavuuden arviointimenetelmän luominen on aloitettu ja sitä työstetään palvelusuunnitelmatyön yhteydessä.	Toteutuu osittain

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut toteuttaa kirjastolain mukaista lakisääteistä tehtävää yleisen kirjastotoiminnan järjestämisestä Lempäälän kunnassa. Pääkirjaston, Kuljun lähikirjaston, Sääksjärven lähikirjaston ja Yhteisöbussi Lempin kirjastopalvelut on tarkoitettu ja suunnattu kaikille kuntalaisille. Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalveluissa tuotetaan kirjastolain antamia tehtäviä yhteistyössä kirjastoalan muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

Teema	Talousarvio- tavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Yhteisöl- lisyys ja osalli- suus	Kirjastopal- veluiden saa- vutettavuus- den ja saata- vuuden ke- hittäminen	Kirjaston auki- olotunnit kas- vavat 25 %	Lempäälän kivijalkakirjastojen yhteenlaske- tut aukiolotunnit 1.1.–31.8.2025 (6 112 tun- tia) ovat kasvaneet 85,32 % verrattuna vuo- teen 2024 (3 298 tuntia). Prosentuaalisesti suurta nousua selittää omatoimisen asioin- nin käyttöönotto lähikirjastoissa marras- kuussa 2024.	To- teu- tuu osit- tain
		Kirjastojen kä- vijämäärät kas- vavat 10 %	Kuljun kirjastossa kävi 36 543 asiakasta 1.1. - 31.8.2025 eli kävijämäärä kasvoi 23,82 %. Sääksjärven kirjastossa kävi 23 890 asiakasta eli kävijämäärä kasvoi 31,3 %.	
		Yhteisöbussin kävijämäärät kasvavat 10 %	Yhteisöbussissa kävi 9 853 asiakasta (sisäl- täen Akaan palvelumyynnin). Kävijämäärä pysyi lähes samalla tasolla vuoteen 2024 ver- rattuna (vähentyi 0,4 %).	
Yhteisöl- lisyys ja osalli- suus	Kirjastosta lainattavien fyysisten ja sähköisten sisältöjen ke- hittäminen	Kirjastokokoel- massa pilotoi- daan aineiston kellutusta	Kokoelman kelluvuuden valmistelu on aloi- tettu ja nimetyssä työryhmässä on pereh- dytty aiheesta tehtyyn tutkimukseen sekä kerätty kokemuksia jo kellovilta kirjastoilta.	To- teu- tuu
		Lainattavien esineiden vali- koiman määrä kasvaa 20 %	Uudet lainattavat liikuntavälineet lanseera- taan syyskuussa 2025.	

		E-kirjaston ja sähköisten sisältöjen oppimistilaisuudet (5 kpl) Asiakkaiden osallistaminen aineiston valintaan 2 krt/vuosi	1.5.–31.8. järjestettiin digikahvila, Lempäälän seniorit ry:n digikerho, digineuvontaa kirjastojen asiakaspalvelussa ja digitalkkaritoiminnan pilotointia. Kesällä 2025 e-kirjastoa markkinoitiin tehostetusti jaettavilla esitteillä ja infonäytöillä, lisäksi LVS:ssä julkaistiin pitkä artikkeli e-kirjastosta. Nuoret pääsevät vaikuttamaan valintaan Vaikuta-päivillä syksyllä 2025.	
--	--	--	---	--

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut toteuttaa lakia kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Teema	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Tapahtumien ja toiminnan vaikuttavuuden, asiakastyytyväisyyden ja kävijämäärien mittaaminen	Vuonna 2024 valmistuvan tapahtumakriteeristön hyödyntäminen kulttuuripalveluiden järjestämien tapahtumien vaikuttavuuden mittaamisessa Kulttuuripalveluiden vuotuisen asiakaskyselyn toteuttaminen. Kyselyn perusteella asiakastyytyväisyys kulttuuripalveluihin 3,5/5. Tapahtumien ja toiminnan kävijämäärien kasvu 10 %	Tapahtumien vaikuttavuuden kriteeristöä on testattu Lempi-musaa-tapahtuman 2025 vaikuttavuuden mittaamiseen. Tuloksen perusteella tapahtuman kokonaisvaikuttavuus oli 4,2/5. Vuotta 2024 koskeva kulttuuripalveluiden asiakaskysely toteutettiin alkuvuodesta 2025. Siinä asiakastyytyväisyys kulttuuripalveluihin oli 3,2/5. Seuraava kulttuuripalveluiden asiakaskysely, joka koskee vuotta 2025, toteutetaan tammikuussa 2026. Kävijämääriä seurataan. Kävijämäärän muutos suhteessa vuoteen 2024 on mahdollista mitata vasta loppuvuodesta 2025.	To- teu- tuu osit- tain

Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kulttuuritoimintaan soveltuvien tilojen lisääminen Paikallisten toimijoiden mukaan ottaminen eri tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen	Lempäälässä avataan vähintään yksi uusi kulttuuritoimintaan soveltuva tila vuoden 2025 aikana Järjestötyön vuosikello ja tapahtumien määrä	Kulttuuritoimintaan soveltuvia tiloja suunnitellaan Halkolaan, mutta niiden toteutumisesta ei ole vielä varmuutta. Vuosikello on käytössä ja kulttuurifoorumeita pidetään suunnitelman mukaisesti 2 kpl syksyn 2025 aikana.	Toteutuu osittain
-------------------------------------	--	--	---	--

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain mukaista toimintaa kunnassa. Nuorisotyön pääkohderyhmänä ovat 13–29 -vuotiaat. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisun, itsetunnon, itsen hyväksyminen tai itseksi tulemisen tukea. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten suhteita toisiin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, palvelujärjestelmään ja rakenteisiin, alueeseen ja lähiympäristöön, yhteiskuntaan sekä globaaliin maailmaan ja luontoon. Nuorisopalvelut toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Nuorisopalveluiden palveluverkon rakentaminen ja vakiinnuttaminen nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaiseksi	Toiminta ja palveluverkko on nuorisotyön perussuunnitelman (NUPS) mukaista Palveluverkko kuvattuna kunnan nettisivuilla	Nuorisopalveluiden palveluverkko on Lempäälän kunnan nuorisotyön perussuunnitelman mukainen ja toimintaa toteutetaan perussuunnitelman mukaisesti. Nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) löytyy kunnan internetsivuilta. Palveluverkko on kuvattuna kunnan internetsivuilla.	To- teu- tuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Nuorille suunnattu osallisuustoiminta on osallisuusohjelman mukaista	Nuorten osallisuusohjelmassa määritetty nuorten osallisuutta edistävät toiminnot toteutuneet	Nuorille suunnattua osallisuustoimintaa on toteutettu osallisuusohjelman mukaisesti ja ohjelmassa määritetyt toimenpiteet ovat toteutuneet.	To- teu- tuu

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISPALVELUT

Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut toteuttavat 1.1.2025 työllisyyspalveluiden uudistuksen yhteydessä kuntiin jääneitä lakisääteisiä tehtäviä. Työtämme ohjaa laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, laki kotoutumisen edistämisestä, nuorisolaki ja kuntalaki. Lempäälän kunnan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden keskeisenä tehtävänä on tarjota Lempäälän ja Vesilahden kunnan alueen työnhakijoille tukea ja ohjausta työ- ja koulutuspaikkojen hakemiseen, työelämävalmiuksien vahvistamiseen, yksilölliseen työnhaun ohjaamiseen sekä apua viranomaisasioiden hoitamisessa. Palvelut ovat tavoitteellista toimintaa, jonka kautta edistetään kuntalaisten pääsyä kiinni työhön ja toimeentuloon. Samalla etsitään ratkaisuja työttömyydestä aiheutuvien lakisääteisten kuntaosuuksien vähentämiseksi.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Työllisyyspalveluiden laadun ja vaikuttavuuden seurantaan kehitetään mittari, jossa kiinnitetään erityisesti huomiota nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työllistymiseen.	Työllisyyspalveluiden laadun ja vaikuttavuuden seurantaan on kehitetty mittari, jossa kiinnitetään erityisesti huomiota nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien työllistymiseen.	Työllisyyspalvelujen laadun ja vaikuttavuuden seurannan tueksi on kerätty laajasti tietoa sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. Tavoitteena on tuoda työllisyys- ja työttömyysluvut entistä näkyvämmiksi. Aineistoa on esitelty ja jaettu laajasti kunnassa valtuuston ja lautakunnan edustajille päätöksenteon tueksi. Monipuolinen ja kattava tiedonkeruu mahdollistaa sen, että tilastot heijastavat paremmin todellista tilannetta eri väestöryhmissä. Mittaroinnin tarkoituksena on luoda tilannekuva, jonka kautta palveluja voidaan kehittää työllisyyden edistämiseksi paikallisesti ja seudullisessa yhteistyössä.	Toteutuu osittain

MAASEUTUPALVELUT

Maaseutupalveluiden tehtävänä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella Pirkanmaalla toteuttaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoja koskevien eri säädösten täytäntöönpano. Maaseutuelinkeinoviranomaisten keskeisimmät tehtävät ovat maataloustuki- ja korvausasioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, maaseutuviranomaistoiminnan ja alkutuotannon varautumisasiat sekä hallinnollisten valvonta- ja tarkastustehtävien ja vahinkoarvioiden korvauskäsittelyt.

<i>Teema</i>	<i>Talousarviotavoite</i>	<i>Mittari</i>	<i>Toteuma 31.8.</i>	<i>Tilannepäivitys</i>
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Maaseutupalvelut toteuttaa vuosittain asiakaspalvelukyselyn ja ohjaa sähköisen asioinnin mahdollistamia uusia toimintoja pääasiallisesti toimintatavaksi.	Asiakaspalvelukyselystä saatu palaute ja kokonaisarvosana. Tavoitteena on asiakaspalautteen asteikolla 1–5 saada arvostukseksi yli 4.	Vuodelle 2025 maaseutuviranomaistoiminnan asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan loppuvuodesta. Asiakkaille 12.12.2024–17.1.2025 välisenä aikana toteutetusta kyselystä saatiin arvostukseksi 4,4. Vastausprosentti oli 35.	Toteutuu

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA

1000e	TP 2024	MTA 2025	Toteuma 31.8.2025	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	8 542	10 554	8 674	82,2 %
Toimintamenot (ulk)	-22 545	-22 672	-13 393	59,1 %
Toimintakate (netto)	-14 004	-12 118	-4 719	38,9 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	27 187	29 256	21 239	72,6 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-22 822	-22 896	-13 553	59,2 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	4 365	6 360	7 686	120,9 %
Laskennalliset kustannukset				
Poistot ja arvonalentumiset	-10 326	-11 709	-6 178	52,8 %

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa yhdyskuntalautakunnan palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumapro-sentti on 59,1 % ja toimintakatteen toteumapro-sentti 38,9 %. Yhdyskuntalautakunnan alaisissa menomäärärahavarauksissa ei ole merkittäviä poikkeamia ensimmäisellä osavuositarkastuksen ajanjaksolla. Alhainen toimintakatteen toteuma% johtuu etenkin etupainoisesti toteutuneista vuoden 2025 maa-alueiden luovutusvoitoista, jotka ovat ylittäneet 2,81 milj. € tuloarvion noin 0,4 milj. €:lla. Maamyntivoittojen tuloarvion ylitys tullaan käsittelemään sopeutusohjelman pää-töksenteon yhteydessä sovittujen linjausten mukaisesti TA 2025 muutostalousarviovalmiste-lussa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Nykyinen maailmantilanne ja rakennusalan sekä muiden alojen kustannusten nousu aiheuttaa yhä yhdyskunnan palvelualueelle sekä taloudellisia riskejä että viivästyttää tonttien myyntiä sekä hankkeiden liikkeelle lähtöä. Julkisen rakentamisen kustannukset eivät ole laskeneet. Valmistau-dumme suhdanteiden elpymiseen laatimalla asemakaavavaroavantoa.

Pitkäjänteinen työ kunnan maanhankinnan ja oman pientalotonttivarannon tuottamiseksi tuot-taa tulosta. Rakentamisen suhdanteessa pientalotonttien myynti sekä siitä saatava väestönkasvu ja lupatuotto on pysynyt yhtiömuotoista asuntotuotantoa paremmalla tasolla ja kunnan pienta-lotontit ovat haluttuja. Kunnan oman yritystonttivarannon turvaamiseksi on käynnissä yleis-kaava- ja asemakaavatyötä, jolle pitkäjänteinen maanhankinta on kriittinen.

Teknistä alaa pitkään haastaneet rekrytointivaikeudet ovat helpottaneet ainakin väliaikaisesti julkisella puolella rakentamisen huonon suhdanteen takia. Yhdyskunnan palvelualueen vapaana oleviin tehtäviin on riittänyt päteviä hakijoita.

YHDYSKUNNAN HALLINTO JA ALUEELLISET PALVELUT

Hallinto vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta, tietohallintopalveluista ja luottamushenkilöiden koulutuksesta. Palvelualueen hallinnon alla on kuntakeskuksen kehittämisen sekä Sääksjärven kehittämisen hankkeet, joiden toteuttaminen läpileikkaa koko palvelualueen. Myös muun hanketoiminnan tulot ja menot ovat hallinnon alla. Lisäksi hallinnon alaisuuteen kuuluu myös ympäristöterveydenhuollon seudullinen yhteistyö.

Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto hoidetaan seutukunnallisesti kuuden kunnan kesken (Pirteva). Isäntäkuntana toimii Pirkkala. Ympäristöterveydenhuolto turvaa ohjauksen ja valvonnan keinoin kuntalaisille turvalliset ja terveelliset elintarvikkeet, asuinolot, elinympäristön, kulutustavarat ja kuluttajapalvelut.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Kehitämme keskustahankkeen kautta kuntakeskuksen veto-voimaa ja palveluita. Keskustan kortteleiden asemakaavoitusta viedään eteenpäin ja alueen infra-rakentamista jatketaan.	Vähintään yksi uusi keskustakortteli lähtee vuoden 2025 aikana rakentumaan.	Käynnistyvien hankkeiden rahoitus ei ole onnistunut Varken (Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus) kautta ja siten tämän vuoden aikana ei ole lähdössä uusia hankkeita.	Ei toteudu
Kasvu ja elinvoima	Sääksjärveä kehitetään elinvoimaisena asumisen, työpaikkojen ja logistiikan alueena. Asemakaavatyötä viedään eteenpäin sekä Sääksjärven aseman suunnittelua tehdään MAL-hankkeena yhteistyössä valtion kanssa.	Sääksjärven aseman suunnittelu käynnistyy valtion kanssa yhteistyössä.	Sääksjärven aseman esisuunnittelu on käynnistynyt yhdessä Väyläviraston kanssa. Myös Sääksjärven aseman kaavaluonnos on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa.	Toteutuu

TILAT JA RAKENNUTTAMINEN

Tilat ja rakennuttaminen hallinnoi kunnan kiinteistöomaisuutta ja vuokraa tilat kunnan sisäisille ja ulkoisille asiakkaille. Tilat ja rakennuttamisessa huolehditaan kunnan kiinteistöjen ja liikunta- paikkojen kunnossapidosta, käytettävyydestä ja arvon säilymisestä mahdollisimman laadukkaasti. Kunnossapidon työt tilataan konserniyhtiö Lekitek Oy:ltä tai yksityisiltä toimijoilta.

Tilat ja rakennuttaminen hoitaa isojen talonrakennusinvestointien rakennuttamisen sekä kiinteistöjen peruskorjaushankkeiden rakennuttamisen. Hankinnat kilpailutetaan hankintalainsäädännön mukaisesti. Kaikessa palveluostamisessa toteutetaan parempaa kokonaishallintaa ja seuranta.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Lempäälän energiaohjelmaan 2030 pohjautuen laaditaan suunnitelma aurinkopaneelivelvoitteen täyttämistä kunnan kiinteistöjen osalta, mikä huomioidaan seuraavassa talousarvion 2026 valmistelussa. OTE energiaohjelmasta 2030, kohta 6.2. Energiantuotanto ja -varastointi: "aurinkopaneelit asennetaan direktiivin mukaisesti vuoteen 2026 mennessä yli 250 m2 uusiin rakennuksiin, vuoteen 2027 mennessä yli 2000 m2 rakennuksiin, vuoteen 2028 mennessä yli 750 m2 rakennuksiin ja vuoteen 2030 mennessä 250 m2 rakennuksiin".	Suunnitelma on valmis kesäkuuhun 2025 mennessä.	Suunnitelma aurinkopaneelien sijoittamisesta kunnan kiinteistöihin valmistuu vuoden 2025 loppuun mennessä. Aurinkopaneelien hankintaan varataan määräraha vuosittaisesta investointien peruskorjausosuudesta. Aurinkopaneelien hankinnat priorisoidaan tuottoon nähden ja huomioiden kiinteistön tulevat muut korjaustarpeet (PTS).	To- teu- tuu osit- tain
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Kunnan tilojen vuokrausta yhdenmukaistetaan ja selkeytetään käyttäjien näkökulmasta. Lisätään kunnan kiinteistöjen tiloja varattavaksi yhteisen varausjärjestelmän kautta. Tällä hetkellä varauskäytännöt	Ulosvuokrausjärjestelmään lisätään vähintään	Tilavarausjärjestelmä Timmin salivalikoimaan on lisätty seitsemän pientä salia. Otsonmäen, Pihlajamäen, Kuokkalankulman ja Siskonlinnan päiväkotien salit sekä Mattilan, Kelhon ja Lastusten koulujen salit ovat olleet	To- teu- tuu

	eivät ole yhtenäisiä ja mahdolliset varattavat tilat eivät löydy käyttäjän näkökulmasta helposti. Asiakaspalvelunäkökulman lisäksi toiminta tehostaa olemassa olevien tilojen käyttöasetta ja tuo lisätuloja kunnalle.	viisi tilaa lisää.	huhtikuun alusta alkaen varattavissa Timmin kautta.	
--	--	---------------------------	--	--

TONTTI- JA MITTAUSPALVELUT

Tontti- ja mittauspalvelut tarjoaa mittaus-, kartta- ja paikkatietopalveluja sekä kunnan oman suunnittelun ja rakentamisen että ulkopuolisten toimijoiden tarpeisiin sekä vastaa kunnan maaomaisuuden hallinnasta, asuin- ja yritystonttien luovutuksesta ja vuokraamisesta, kunnan maaomaisuuden hallintaan liittyvistä sopimuksista sekä kunnan maaomaisuuden osto- ja myyntiprosessista.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- ne- päivi- tys
Kasvu ja elin- voima	Maanhankinnat keskitetään strategisen yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman mukaisille painopistealueille nauhataajamamassa, Sääksjärven ja Marjamäen alueilla sekä mahdollisille muille kunnan intressien kannalta merkityksellisille alueille. Tavoite n.30 ha ostettua maata.	Toteutuneiden kiinteistökauppojen määrä strategisilla painopistealueilla (ha).	Toteuma n. 45 ha. Maakauppoja on toteutettu maapoliittisen ohjelman mukaisilla alueilla sekä muilla kunnan intressien kannalta merkityksellisillä alueilla. Lisäksi neuvotteluja on käynnissä runsaasti strategisesti merkittävillä alueilla, jotka kuuluvat maapoliittisen ohjelman painopistealueisiin. Väylävirastolta on hankittu pieni pala maata tontinosan (LPY) lunastuksella.	To- teu- tuu

Kasvu ja elinvoima	Tontinluovutukset tehdään talousarvion ja tontinluovutussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti kunnan kasvutavoitteet ja -resursit sekä palveluverkon kantavuus huomioiden.	Suunnitelmallisten tontinluovutusten toteutuminen (%).	Toteuma n. 10 % Yksi kerrostalotontti (AK) ja yksi omakotitalotontti (AO) on luovutettu vuokraamalla asuntomessualueelta. Yksi teollisuustontti (T-13) on myyty. Tontinluovutussuunnitelman mukaiset jaettavat tontit Humalamäestä tulevat toteutumaan hyvin loppuvuoden puolella; Osa saattaa siirtyä vuoden 2026 puolelle, koska tonttien varausaika loppuu vasta syksyllä ja osa tulee mahdollisesti luopumaan varauksestaan. Keskustan kerrostalotonttikohteiden osalta vaikea tilanne jatkuu edelleen ja sama koskee osin muitakin yhtiömuotoisen asuinrakentamisen (AP) tontteja. Talouden suhdanne-ennusteiden ja jatkuvien toimintaympäristön muutosten antama kokonaiskuva rakentajille on edelleen vaikea. Yritystonttien osalta tilanne on kuitenkin selvästi parempi.	To- teu- tuu osit- tain
--------------------	---	--	---	--

INFRAPALVELUT

Tehtäväalueen tavoitteena on liikenteen ja infrastruktuurin suunnittelu, toteuttaminen ja kunnossapito laadukkaasti, ympäristöä säästävasti ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia sekä tarjotaan monipuolisesti elämisen ja liikkumisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät.

<i>Teema</i>	<i>Talousarviotavoite</i>	<i>Mittari</i>	<i>Toteuma 31.8.</i>	<i>Tilannepäivitys</i>
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä houkuttelevuutta kulkumuotona.	Vähintään 75 % toteutuneista liikenneväylät ja viheralueet -hankkeista parantaa kävelyn tai pyöräilyn edellytyksiä.	Seurantajaksolla 67 % toteutuksessa olevista liikenneväylien ja viheralueiden hankkeista parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.	Toteutuu osittain

MAANKÄYTÖN SUUNNITTELU

Tehtäväalueen tavoitteena on maankäyttö laadukkaasti, ympäristöä säästävästi ja kustannustehokkaasti siten, että vähennetään ympäristövaikutuksia ja tarjotaan monipuolisesti elämisen edellytyksiä. Lopputuotteina ovat korkeatasoiset asuin-, yritys- ja yleiset alueet sekä kunnallistekniset järjestelmät. Maankäytön suunnittelun tehtävänä on kunnan yleis- ja asemakaavoitus sekä strateginen maankäytön suunnittelu.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Painotamme yhdyskuntarakenteen täydentämistä nauhataajamassa ja joukkoliikenteen äärellä. Tehostetaan nykyinfran käyttöä ja pyritään vaikuttamaan kulkutapojen muutokseen. Kehitetään ilmastovaikutusten arviointia ja välineitä kaavan laatimisen yhteydessä.	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin (500 m linja-autopysäkitä tai juna-asemasta) sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarrannon määrä prosentteina koko varannosta on yli 80 %	Joukkoliikenteen vaikutuspiiriin sijoittuvan asemakaavoitetun asuntovarrannon määrä prosentteina koko varannosta on 85 %. Tavoite täyttyy.	Toteutuu
Kasvu ja elinvoima	Kaavoitamme monipuolisesti niin asunto- ja toimitalavarantoa kuin palvelutontteja.	Vuoden aikana valmistuu vähintään 6 kaavaa, jotka sisältävät asuntoja, toimitalaa ja vähintään yhden palvelutontin	Tähän mennessä on valmistunut 3 kaavaa: Hietaniemen-Priikoolinnokan ranta-asemakaava (lomiasutus, yksityinen), Pientalotonttien jakaminen 2024 (pientalot, yksityinen), Realparkinkatu vaiheasemakaava (työpaikka- ja elinkeinoalue, yksityinen). Tavoite toteutuu osittain.	Toteutuu osittain

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta painottuu lakisääteisten viranomaistehtävien (kuten luvat, ilmoitukset ja valvonta-asiat) toteuttamiseen.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta, valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamisen ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsitlemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa.

Ympäristövalvonta käsittelee ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Ympäristönsuojelu huolehtii luonnon-, ilman- ja vesiensuojelusta, meluntorjunnasta sekä jätehuollon valvonnasta niin, että turvataan kestävästi kehittyvä, terveellinen ja viihtyisä sekä luontosuhteiltaan monimuotoinen luonnonympäristö.

Teema	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Rakennusvalvonnan palvelun kehittäminen ja sujuvuus luvitus- ja katselmustoiminnassa.	Kyselyyn perustuva asiakastyytyväisyys 4/5	Asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan loppuvuodesta 2025/alkuvuodesta 2026.	To- teu- tuu
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Palvelujen sopeuttaminen ja kehittäminen uuden rakentamislain edellyttämällä tavalla.	Rakennusjärjestys sekä toimintamallit ja -ohjeet päivitetty.	Toimintamallit ja -ohjeet on pääosin päivitetty. Rakennusjärjestyksen päivitys on viivästynyt lupa- ja valvontatöiden vuoksi. Rakennusvalvonnassa on vajausta henkilöstöresursseissa loppuvuotena. Päivityksen viivästymisen ei katsota aiheuttavan haittaa rakentajille tai rakennusvalvonnan toiminnalle. Rakennusjärjestyksen valmistelu on käynnissä ja tul- laan hyväksymään vuoden 2026 aikana. Rakentamislaki edellyttää, että rakennusjärjestys tulee uusia viimeistään 1.1.2027 mennessä.	To- teu- tuu osit- tain

Ympäristö ja kestävä kehitys	Ympäristön tilaan ja sen seurantaan liittyvät edistämistoimet.	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Lempäälän arvokkaat luontokohteet ja vesistötarkkailuohjelma päivitetty.	Pohjavesialueiden päivitetty suojelusuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 12.8.2025 ja sen mukaisia toimenpiteitä on ryhdytty toteuttamaan. Arvokkaita luontokohteita koskevaa julkaisu sekä vesistötarkkailusuunnitelma ovat valmisteilla.	To- teu- tuu
------------------------------	--	--	---	---

KONSERNIYHTIÖT

LEMPÄÄLÄN VESI OY

Lempäälän Vesi Oy:n tehtävänä on toiminta-alueellaan turvata sopimusasiakkaidensa laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällinen saatavuus sekä huolehtia viemäriveriesien poisjohtamisesta ja käsittelystä huomioiden vesien- ja ympäristönsuojelulliset tavoitteet.

Lempäälän Veden tehtäväalueita ovat talousveden hankinta, käsittely ja jakelu toiminta-alueella, jätevesien johtaminen ja käsittely toiminta-alueella, hulevesien johtaminen hulevesiviemärijohtamisalueella sekä vesihuoltoverkostojen ja -laitteistojen kunnossapito laitoksen alueella.

Lisäksi Lempäälän Vesi Oy myy muun infran rakentamis- / rakennuttamispalveluita yhdyskunnan palvelualueelle ja toimii infrarakennuskohteissa yhteistyössä muiden Lempäälän kunnan konserniyhtiöiden kanssa.

Lempäälän Vesi Oy:llä on 15 vakinaista työntekijää.

Teema	Talousarviota-voite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Ympäristö ja kestävä kehitys	Laskuttamattomien vesien (vesijohtovesi ja jätevesi) määrän vähentäminen	Laskuttamaton jätevesi on alle 25 % käsitellystä jätevesimäärästä. Vuonna 2023 määrä oli 27,5 %. Laskuttamaton puhdas vesi on enintään 15 % käsitellystä jätevesimäärästä. Vuonna 2023 määrä oli 20,6 %	Laskuttamaton jätevesi on ollut 25,5 % Laskuttamaton puhdas vesi on ollut 19,5 %	Toteutuu osittain
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Asiakasmaksut ovat kohutuulliset	Asiakasmaksut ovat kaupunkiseudun keskiarvossa.	Tavoitteeseen ei ole mahdollista päästä lähivuosina. Kuvaavampaa olisi vertailla Tampereen ympäristökuntia (Lempäälä, Pirkkala, Nokia, Ylöjärvi ja Kangasala), joissa toimitaan vesihuollossa pääosin samoilla reunaehdoilla.	Ei toteudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Rakentamisen edelleen jatkuva matalasuhdanne kuormittaa yhtiön taloutta, koska kaava-alueiden vesihuoltoon investoituja euroja ei saada takaisin liittymismaksutuloina.

Siirtoviemärin rakentaminen on edennyt suunnitellusti.

LEMPÄÄLÄN LÄMPÖ OY / LEMPÄÄLÄN ENERGIA OY

Lempäälän Lämpö -konsernin toiminta-ajatuksena on tuottaa energiaa ja lämpöä helposti, kustannustehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Kaiken toiminnan lähtökohtana on tyytyväinen lopputukäyttäjä ja asiakas. Yhtiön visiona on olla innovatiivinen energia-alan edelläkävijä alueellaan.

Lempäälän Lämpö Oy:n täysin omistaman tytäryhtiö Lempäälän Energia Oy:n tehtävänä on toimia energiantuotantoyhtiönä.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiön toiminta on kannattavaa, kilpailukykyistä ja kustannustehokasta.	Lempäälän Lämpö -konsernin käyttökate-% on vähintään 6 % ja rahoitustulos-% on vähintään 4 %.	Käyttökate ja rahoitustulos ovat hie- man budjetoidun alle.	Toteu- tuu osittain
Ympäristö ja kestävä kehitys	Energiaomavaraisuuden parantaminen hiilineutraaleilla energialähteillä.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus tuotetusta kaukolämmössä pidetään nykyisellään n. 70 % tasossa.	Uusiutuvan energian ja hukkalämmön osuus toteutunut suunnitelman mukaisesti.	Toteu- tuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Lempäälän jäähallilla on aloitettu hukkalämmön talteenotto kaukolämpöverkkoon.

Saikan asuntomessualueella on liitetty sekä paikallislämmön että kaukolämmön asiakkaita järjestelmään.

Yhtiön strategiakuva on hyväksytty, ja esittelyvideo julkaistiin alkukesästä. Yhtiön visio on: Kestävien energiaratkaisujen edelläkävijä – asiakkaidemme arjessa, alueemme hyväksi.

Hallituksen esitys HE 197/2024 vp sähkömarkkina-alaista tuli voimaan 1.7.2025 - mahdollistaa energiavaraston liittämisen liittymisjohtoon (LEMENE)

Hallituksen esityksestä HE 45/2025 vp sähkömarkkina-alaiksi on annettu lausunto talousvaliokunnalle. Talousvaliokunta on jättänyt mietinnön lakiesityksestä (LEMENE)

LEMPÄÄLÄN VUOKRAKODIT OY

Lempäälän Vuokrakodit Oy on Lempäälän kunnan omistama voittoa tavoittelematon vuokrataloyhtiö. Yhtiön omistamia ja isännöimiä vuokra-asuntoja on noin 800 kpl. Yhtiön henkilöstömäärä on 6 henkilöä. Hallitukseen kuuluu 4 jäsentä ja 2 varajäsentä.

Yhtiö tuottaa kunnan tavoitteiden mukaista viihtyisää asumisenpalvelua huomioiden taloudellisuus ja sosiaalinen ympäristö. Yhtiö panostaa aktiivisesti laatuun ja kiinteistökannan kehittämiseen rakentamalla uusia kiinteistöjä ja korjaamalla vanhoja pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Yhtiö tuottaa kohtuuhintaista asumisen palvelua.	Vuokrataso pysyy kaupunkiseudun keskiarvossa. Käyttöaste pysyy korkealla, vähintään 98 % Vaihtuvuus pysyy pienänä, alle 25 %	Vuokrataso on kaupunkiseudun keskiarvossa. Käyttöaste kum12 kk 98,94 % Vaihtuvuus kum 2 kk 22,25 %	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Asuntomessukohde Saikanportti etenee aikataulussa.

LEMPÄÄLÄN KEHITYS OY

Lempäälän Kehitys Oy vastaa Lempäälän kunnan elinkeino- ja matkailuasoiden kehittämisestä yhteistyössä kuntakonsernin kanssa sekä osallistuu Tampereen seudun elinkeinoyhteistyöhön palvelusopimuksen mukaisesti ja asetetun talousarvion puitteissa. Yhtiö tekee aktiivista yritysysteistyötä, joka edistää edelleen Lempäälän yritysmyönteisyyden kehittymistä. Yhtiön henkilöstömäärä on neljä ja hallitukseen kuuluu viisi jäsentä.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Kasvu ja elinvoima	Yhtiö edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja sijoittumista Lempäälään. Yritykset pysyvät ja kehittyvät Lempäälässä.	Kunnan yritystonttikauppojen määrä on vähintään 5. Yli 1 000 yritys kohtaamista tapahtumien, myyntitoiminnan, kontaktoinnin ja hankkeiden kautta.	Varattu/myyty 4 tonttia. Yrityskohtaamisia yhteensä 830 kpl	Toteutuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiön liiketoiminta ja talous toteutunut suunnitelman mukaisesti. Vuoden aikana on toteutettu Lempäälän omat Hankintamessut, Rekrymessut sekä Asuntomessu-projektiin liittyvä Koti Lempäälässä -tapahtuma.

Käynnistetty myös yrittäjien aktivointi Asuntomessujen Lempäälä shop-yhteisosastolle.

Käynnistimme yrittäjähaku- kampanjan Myllyrantaan ja Erik Ednerin torille. Molempiin saatiin uudet yrittäjät.

Vuoden aikana työpanoksen pääpaino on ollut matkailun yleissuunnitelman valmistelussa, jonka osalta on toteutettu useita kyselyitä sekä pidetty työpaja 23.5.

Kuluvan vuoden toimenpiteissä huomioidaan Lempäälän kunnan sopeutusohjelmassa esiin tulleet säästötoimenpiteet.

LEMPON PARKKIKIINTEISTÖT OY / LEMPON PARKKI OY

Lempon Parkkikiinteistöt Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö, jonka toimialana on omistaa, hallita, vuokrata ja ylläpitää pysäköintilaitoksia. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkki Oy on Lempon Parkkikiinteistöt Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiön toimialana on pysäköintiliiketoiminta. Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään kolme ja enintään viisi jäsentä. Hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Lempon Parkkikiinteistöt Oy mahdollistaa Nova Lempäälä kehityshankeen toteutumisen eli Lempäälän kuntakeskuksen kehittämisen, tonttien myymisen ja radanvarren rakentamisen sekä yhdistää eri liikennemuodot toisiinsa. Kuntakeskuksen rakentaminen edellyttää tärinän, melun ja törmäyksen hallintaa. Nämä asiat otetaan haltuun pääsääntöisesti pysäköintilaitoksilla. Lempon Parkki Oy tuottaa pysäköintipalveluja Lempäälän kunnan alueella.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Asiakas (pysäköijä) kokee pysäköinnin miellyttävänä, helposti saavutettavissa olevana, esteettömänä ja laadukkaana. Yhtiö luo kuntaan innovaatiota hyödyntävää ja maineeltaan hyvää pysäköintikulttuuria.	Asiakastyytyväisyyskyselyn yleisarvosana paranee edelliseen vuoteen verrattuna. Viimeisimmän tyytyväisyyskyselyn yleisarvosana v. 2023 oli 3,81 (max arvosana 5). Vuoden 2024 asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan syksyllä 2024.	Asiakastyytyväisyyskysely työn alla, toteutus 9–10/2025, tulosten raportointi yhtiön hallitukselle 11/2025.	To- teu- tuu
Kasvu ja elinvoima	Pysäköintilaitokset ovat taloudellisesti itsekannattavia. Yhtiöiden tarkoituksena on toimia yhteiskunnallisesti kestävällä tavalla tiedostaen, että yhtiöiden tarkoituksena on palvella kuntaa ja kuntalaisia laajemman kehitysvision osana.	Operaattoriyhtiö Lempon Parkki Oy pystyy maksamaan käyttöasteeseen porrastettua vuokraa kiinteistönomistajalle Lempon Parkkikiinteistöt Oy:lle.	Operaattoriyhtiö maksaa vuokraa kiinteistönomistajalle.	To- teu- tuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Omistajaohjauspyyntö toisen pysäköintitalon suunnittelun aloittamiseksi jäänyt pöydälle odottamaan kunnan pysäköintiselvityksen valmistumista.

LEKITEK OY

LEKITEK Oy tuottaa Lempäälän kunnalle ja Lempäälän kuntakonsernin yhtiöille kiinteistöhuolto-, rakentamis-, siivous-, viher- ja liikuntapaikkapalveluita. Toiminnan tarkoituksena on asuin- ja elinympäristön ympärivuotisesta turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja toimivuudesta huolehtiminen Lempäälässä.

Lisäksi palvelemme Lempäälässä yksityissektoria in house -yhtiön rajoissa.

Yhtiössä työskentelee keskimääräisesti noin 115 työntekijää. Yrityksemme hallituksessa on 6 jäsentä. Muiden osakkaiden kuin Lempäälän kunnan tulee yhdessä nimetä kaksi hallituksen jäsentä.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Kunnan palvelusopimushinnoittelu on kilpailukykyistä, vastaa toteutuneita kustannuksia.	Kiinteistöhuollon ja siivouksen mitoitettut tuntihinnat ovat vähintään 10 % markkinoille tuotettuja alhaisemmat.	Mitoitettut tuntihinnat tulevat olemaan vähintään 10 % markkinoille tuotettuja alhaisemmat. Tarkat luvut saadaan vuoden lopputua.	To- teu- tuu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Yhtiö on tuottanut palvelua palvelusopimuksen mukaisesti ja taloudellisesti tammi-elokuu on toteutunut budjetoidusti.

Alkuvuoden aikana olemme organisaation pienentyessä muuttaneet ja tehostaneet prosessejamme.

Loppuvuoden aikana valmistellaan nykyisen toiminnanohjausjärjestelmän laajentamista Tilatoimen käyttöön ja neuvotellaan tilaajien kanssa tulevan vuoden palvelusopimus hinnoista ja palvelusopimuksen sisällöstä.

LEMPÄÄLÄN UIMAHALLI OY

Lempäälän Uimahalli Kiinteistö Oy on Lempäälän kunnan konserniyhtiö, jonka harjoittaa uimahallipalveluihin liittyvää liiketoimintaa ja vuokraa omistamansa maanalaisen uimahallin tiloja.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Uimahallin ensimmäisenä käyttövuotena toiminta saadaan vakiinnutettua.	Vesimaailma Louhi pääsee asiakastavoitteen 230 000 kävijää vuodessa.	Tavoite ei tule toteutumaan.	Ei toteudu

Yhtiön liiketoiminnan ja talouden olennaiset ajankohtaistiedot

Vesimaailma Louhi on asiakastavoitteen saavuttamiseksi lisännyt markkinointikeinoja. Varsinaisen liiketoiminnan käynnistämismuutoksen häiriöistä johtuen yhtiön taloudellinen tilanne on samaan aikaan haastava.